

ІМ'Я & СИМВОЛ. САКРАЛЬНИЙ ЗМІСТ УКРАЇНСЬКОЇ АЗБУКИ

2. Азбука як божественне послання

Третя тріада.		
Не має числа життю, воно нескінченне.	Ж живѣте Глаголич на живете Ѣ	Філософське послання: життя, зростання, розвиток, дерево життя. Основний принцип – творити навколо себе життя, як творить його Бог. 1. Літера Ж (Живѣте) – момент, коли попередні надбання: Знання, Слово, Добро перетворюється на саме Життя. Це не просто існування, а повнота буття в Богові. 2. Ж – символ Дерева Життя. Графічно літера Ж нагадує розквітлу рослину або дерево, що розростається в усі боки (мал. 13). Аналогія з Деревом Життя в Едемі (Буття 2: 9) та в Новому Єрусалимі (Об'явлення 22: 2)¹. Дерево Життя не статичне, воно постійно росте і квітне. Проглядається аналогія з людиною, яка осягла Світло («Аз єсть свѣт»), і стала подібною до Дерева, що приносить плоди Добра. 3. Живѣте як звернення. Назва літери – це дієслово в наказовій формі: «Живіть!». У Біблії Бог часто закликає: «Виберіть життя, щоб жили ви та нащадки ваші» (Повторення Закону 30:19). Заклик не лише дихати, але жити достойно, згідно з «Відами» (Знанням) та «Добром». Справжнє життя можливе лише в істині. Євангеліє від Івана (1:4): «У Ньому було життя, і життя було Світлом людей». Завершує твердження «Аз єсть свѣт»: • Я – Світло. • Світло – це Бог. • Бог – це Життя (Живете). 3. Числове значення. У глаголиці літера Ж означала цифру 7 – це число Бога, число завершеного циклу творіння (7 днів тижня). «Живете» є станом спокою та радості в Бозі, субота спокою після праці над собою («Глаголення Добра»). У кирилиці не має числового значення, оскільки літери Ж, Ш, Щ, Ч, Ц були створені авторами спеціально для передачі специфічних слов'янських звуків, яких не було в грецькій мові. Натомість в грецькій системі числення для цих звуків не було аналогів, тому їм не присвоїли чисел. 4. Поєднання протилежностей. Графічний знак Ж поєднує в собі: • Вертикаль – зв'язок Неба і Землі. • Діагоналі – рух у матеріальному світі. • Центр – точку перетину, аналогія із серцем людини, де Світло стає Життям. - У букварі І. Федорова позначена словам «живот» - прояв тілесного життя на матеріальному рівні.
6	S sѣlw, sѣло Читається як [дз'] Грецька стигма С	Філософське послання: дуже, старання. 1. Графічне накреслення у формі S (Зело) і латинської S візуалізує шлях-спіраль між Землею та Небом. У сакральній символіці Зело є ключем до розуміння того, як Божественне Світло «прошиває» матерію. Форма літери S подібна також до блискавки або вертикальної змії, з'єднує Небо і Землю через рух і напругу. Це не пряма лінія, а динамічний рух – шлях Божественної енергії, що сходиться униз (втілення), і людської молитви, що піднімається вгору (сходження). Коли «Аз єсть свѣт» є станом, то «Зело» – це швидкість і сила цього світла. Воно проникає крізь усі шари буття. Іноді

¹ «І показав він мені чисту ріку живої води, ясну, мов кришталь, що випливала з престолу Бога й Агнця. Посеред його вулиці, і по цей бік, і по той бік ріки – Дерево Життя, що родить дванадцять плодів, щомісяця приносячи плід свій; а листя дерева – на зцілення народів» (Об'явлення 22: 1-2). Коли в Бутті Старого Заповіту доступ до Дерева Життя закритий через втрату «природного стану», то в Новому Єрусалимі воно стає центральним об'єктом, доступним для кожного.: Окремі богослови, зокрема святий Андрій Кесарійський трактують Дерево як самого Христа, який є джерелом життя та істинною поживою для душі.

		асоціюється з мудрістю змія. У Біблії змій одночасно символізує спокусу на Землі і зцілення (мідний змій Мойсея ²). - Символіка: Шлях до Неба не є простим; це завжди боротьба з «земним тяжінням» власних гріхів. Але саме цей звивистий шлях робить нас мудрими. 2. Духовний сенс: «Понад міру». Слово «зелo» означає «дуже», «сильно», «надмірно». У Біблії вказано на перехід за межі людських можливостей. Символізує момент, коли людина на Землі робить щось настільки широко і ревно, що це торкається Неба («над-зусилля» любові або віри). 3. Божественна оцінка: «І побачив Бог, що це добре зело» (Буття 1:31). Точка максимальної гармонії між Творцем і творінням, щоб досягти єднання з Небом, людина має працювати «зелo» над своїм духом. 4. Числове значення S – 6. Підготовка до спокою. Четверта заповідь наказує: «Шість днів працєю і роби всю працю свою, а день сьомий – субота для Господа» (Вихід 20: 9-10). Шість днів символізують тимчасовий, земний вимір людських зусиль У Біблії є числом шостого дня, коли було створено людину за Своїм образом і подобою (Буття 1: 26-31). Саме людина є тією ланкою (літерою S), яка має поєднати в собі земне (прах) і небесне (дихання Бога). Тому 6 вважається числом людської природи. Оскільки шістьці бракує одиниці до божественної сімки, вона часто уособлює духовний дефіцит або бунт проти Бога. В Об'явленні Івана Богослова число антихриста визначено як 666 (Об'явлення 13: 18). Текст прямо каже, що це «число людське». Повторене тричі, число 6 символізує найвищий ступінь людської гордині, яка намагається підмінити собою Бога (Трійцю), але залишається абсолютно недосконалою та приреченою на поразку. Ворог Ізраїлю, філістимлянин Голіаф, мав зріст 6 ліктів і п'ядь, його інструменти мали 6 елементів обладунків, а залізний наконечник його списа важив 600 сиклів (1 Самуїлова 17: 4-7). Тут шістка уособлює грубу матеріальну силу, що протиставила себе Божому народові. У старозавітному законі шістка виступала часовою межею. Єврейський раб мав служити своєму господареві лише 6 років, а на сьомий рік отримував повну свободу без жодного викупу (Вихід 21: 2). Засівати поле та збирати врожай дозволялося протягом 6 років, а на сьомий (суботній) рік земля мала відпочивати (Левит. 25: 3-4). В єврейському алфавіті числу 6 відповідає шоста літера – Вав (ו). Назва літери перекладається як «гачок» або «цвях». Графічно вона нагадує вертикальний штрих або людину, що стоїть рівно. У духовному тлумаченні «Вав» виконує роль сполучника (в івриті ця літера служить сполучником «і»). Вона символізує зв'язок між небом і землею, а також духовну вісь. Оскільки людина була створена в 6-й день, вона має стати цим «гачком», який через слухняність єднає земне творіння з Небесним Творцем. Крім того, саме за допомогою залізних цвяхів (Вав) Ісус (Людина і Бог) був прибитий до хреста, виконавши місію спасіння людства. У букварі І. Федорова позначена словами: ц-сл. зриши, зрить (споглядати присутність Бога). Основний принцип – «не перестаратися», що може перетворитися на зло («що занадто, то нездорово»).
7	З, з ЗЕМЛЯ, ЗЕМЛИ Грецька дзета Z	Філософське послання: первозданна матерія. 1. Земля як «Підніжжя ніг Божих». У Біблії Земля не є чимось «брудним» чи нищим. У Псалмі 23 читаємо: «Господня земля, і все, що на ній». У цьому розумінні земля є простором, де людина має втілити божественний задум. Якщо «Аз» – це небо в душі, то «Земля» – це поле для праці. Життя» (Живіть) не має бути відірваним від реальності, а вкоріненим, оскільки віра без справ на «землі» – мертва.

² Під час мандрів у пустелі народ Ізраїлю почав нарікати на Бога та Мойсея. У покарання з'явилися отруйні змії, від укусів яких гинуло багато людей. Тоді Бог наказав Мойсею: «Зроби собі мідного змія і вистав його на знамено. І станеться, кожен покусаний, глянувши на нього, буде жити» (Числа 21:4-9).

		2. Графічна символіка: Давня кирилична З часто писалася як (горизонтальна лінія і зигзаг), що нагадує блискавку або змію. Втілює земну мудрість: «Будьте мудрі, як змії» (Матвія 10: 16), яка необхідна людині, щоб вижити і діяти в матеріальному світі. Крім цього, змія є знаком циклічності, оскільки прокидається ранньою весною і засипає осінню. Життя землі є циклічним і втілює закон сіяння та жнив: що посієш на цій «Землі» (через Глаголь і Добро), те й пожнеш у вічності. 3. Числове значення. У системі числення літера «З» означає 7, хоча в різних версіях азбуки числа могли зміщуватися, у глаголиці Ж=7, а З=9. Число 7 згадується в Біблії понад 700 разів. Символізує завершеної Божественну дію. Світ було повністю впорядковано за 6 днів, а 7-й день (Шабат) став днем абсолютного спокою, Божого благословення та святості (Буття 2: 2-3). Пророчий сон фараона, який розтлумачив Йосип за допомогою 7 повних і 7 худих корів, а також 7 повних і 7 пустих колосків (Буття 41). Свято Шавуот (П'ятидесятниця) святкували рівно через 7 тижнів після Пасхи (Левит 23: 15). Ной узяв із собою в ковчег по 7 пар кожного виду чистих тварин і птахів для подальшого відновлення життя та жертвоприношень (Буття 7: 2). У Старому Завіті первосвященник під час очисних ритуалів мав кропити кров'ю жертвовного тільця перед завісою святини саме 7 разів (Левит 4: 6). Головний світильник (Менора) у Скинії та Храмі мав 7 лампад (Вихід 25:37), що символізували повноту Божого світла та всевидюче Боже око. Знак сили, дарованої Богом. До появи царів Ізраїлем керували судді, серед яких особливе місце посідали ключові фігури (наприклад, Гедеон, Самсон, Девора). Самсон мав на голові саме 7 кос, у яких ховалася його надприродна сила (Суддів 16: 13). Математика Апокаліпсису (Об'явлення). Послання адресовані 7 реальним та символічним церквам Азії, які уособлюють всю повноту Вселенської Церкви (Об'явлення 1: 4). Повна запечатаність Божого задуму (книга за 7 печатами) та три етапи фінальних судових кар над грішною землею – 7 ангелів із 7 сурмами та 7 чаш Божого гніву. Символ всеохопної повноти Святого Духа (Об'явлення 1: 4). Агнець із 7 рогами. Образ Ісуса Христа, де 7 рогів означають Його абсолютну всемогутність, а 7 очей – всезнання (Об'явлення 5: 6). 7 громів: Таємничі Божі голоси, пророцтва яких Івану було наказано запечатати й не записувати (Об'явлення 10: 3-4). 7 голів звіра: Символ повної політичної та духовної сили антихриста на землі (Об'явлення 13: 1). Юдейська гематрія. В єврейському алфавіті числу 7 відповідає сьома літера – Заїн (ז). Назва літери перекладається як «зброя» або «меч». Графічно вона нагадувала кинджал або посох із короною. У духовному тлумаченні «Заїн» символізує духовну боротьбу за збереження святості. Хоча слово означає зброю, субота (7-й день) є днем миру. Вказує на те, що справжньою «зброєю» віруючого є Божий спокій, захист і перемога, яку здобуває Сам Господь, коли людина перебуває у святості. У грецькому тексті Нового Завіту число 777 є унікальним ізопсефічним³ (гематричним) кодом, який уособлює абсолютний Божественний баланс, чистоту та досконале творіння. 4. Земля як Мати і Прах. Біблія нагадує: «Ти – порошок (земля), і до порошку вернешся» (Буття 3: 19). У цьому сенсі літера «Земля» вчить смиренню. Навіть будучи «Світлом» (Аз єсть свѣт), люди носять його у «глиняних посудинах» – своїх земних тілах. 5. Поєднання з кодом: «Живѣте Зѣмля» – означає «Живіть на Землі» або «Живіть Землею». Нагадування, що духовне покликання людини реалізується через турботу про світ, про ближнього і про створення ладу в земному житті.
--	--	--

³ Ізопсефія – давньогрецька нумерологічна практика додавання числових значень літер у слові, з метою отримання єдиного числового значення (суми слова).

		У букварі І. Федорова позначена словами: ц-сл. зиждеть – створення первозданної матерії. Основний принцип – уміння творити на матеріальному рівні. Звідси ц-сл. Зиждитель – Творець Бог.
Здатність «Відати» і «Глаголити Добро» дає можливість по справжньому Жити. Усе інше, що перебуває поза Добром – це лише тінь життя. S (Зело) свідчить: союз Неба і Землі – не стільки статика, скільки енергія. Коли духовне «Світло» стає настільки сильним («зелю»), що воно пронизує земну реальність Смисл абетки від А до З: Світло (Аз) реалізувалося у Знанні (Віди) та Дії (Глаголь), внаслідок чого з'являється Результат (Добро), усвідомлення Буття (Єсть) і розквіт (Живете), щоб міцно стояти на Землі.		
Перший етап 3 × 3 духовного супроводу. Опис зусиль і надзусиль для отримання Царства Небесного.		

Ж – символ колеса. В греко-римській традиції колесо із шістьма спицями є атрибутом Зевса (Юпітера) як небесного бога. Сонячне колесо символізує колісницю Геліоса (Аполлона) та є емблемою Діоніса. Колесо життя за Проклом – символ циклу творення, або колесо Іксіона. Воно також символізує долю (мал. 14).

Ідеограма лабриса – давньогрецької подвійної сокири із двосічним лезом. Сучасний неофіційний символ острова Крит. Можливо, слово «лабіринт» походить від лабрис, тому буквально позначає «будинок подвійної сокири». Організація релігійних діячів у Дельфах отримала назву «Лабіади». Оригінальна назва, ймовірно, була «Лабріади» – слуги подвійної сокири. На Криті «подвійна сокира» не є зброєю і завжди супроводжує жінок (мал. 15).

У християнстві – символ лабарума (лат. labarum) – військовий штандарт (вексилум) особливого виду та державний прапор імператорського Риму. Лабарум (мал. 16) мав на кінці древка монограму Ісуса Христа – хризму, а на самому полотнищі напис: «Цим перемагай» (лат. Нос vince). Вперше лабарум введено імператором Костянтином Великим після того, як напередодні битви біля Мільвійського мосту у 312 р. він побачив на небі знамення Хреста з написом «In hoc signo vinces».

Мал. 15. Лабріс. Фото з відкритих джерел.

Мал. 16. Лабарум. Фото з відкритих джерел.

Далі буде.